

Козирєв Вадим Анатолійович

студент 5 курсу

спеціальність: банківська справа

Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської

справи Національного банку України»

Науковий керівник: доц. Крухмаль О.В.

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПОРТФЕЛЬНИМ КРЕДИТНИМ РИЗИКОМ

Метою дослідження є удосконалення існуючих моделей оцінки портфельного кредитного ризику в банку. Необхідність оцінки портфельного кредитного ризику останнім часом стає досить важливою проблемою як для зарубіжних, так і для вітчизняних банків [2]. У зв'язку із підвищенням рівня кредитних ризиків виникла необхідність в удосконаленні існуючих і впровадженні нових методик оцінки та управління ними. Такі методики і моделі складають «ядро» сучасної системи ризик-менеджменту і забезпечують успішне функціонування будь-якого фінансового інституту [3].

З метою зниження кредитного ризику банки повинні використовувати інструменти, які дали б змогу реалізувати кредитну політику, скоротити витрати, пов'язані з високою оплатою праці спеціалістів в сфері кредитного аналізу, і забезпечити ефективне управління портфелем активів [1].

Провівши аналіз найбільш розповсюджених моделей оцінки портфельного кредитного ризику, пропонується провести вдосконалення моделі CreditRisk+ з метою її спрощення.

Поетапна оцінка вірогідності дефолту позичальника в моделі CreditRisk+ дозволяє детально оцінити всі ризикоутворюючі фактори та створити ефективний інструментарій для мінімізації портфельного кредитного ризику.

Деякі спрощення та припущення, що були здійснені при детальному описі моделі дозволяють використовувати модель не маючи спеціального програмного забезпечення та потужного аналітичного центру.

Модель CreditRisk+ призначена не для вивчення причин дефолту, а для аналізу такого показника, як випадкова подія. Математичні методи, які використовуються в ній, за своїм змістом близькі до методів, що застосовуються в актуарних розрахунках страхових ризиків [5].

Фактичне удосконалення моделі полягає у введенні такого показника, як «фактор навантаження» - w_{ik} , що вимірює чутливість боржника до кожного з факторів ризику. Очевидним є те, що для кожного позичальника повинні визначатись лише ті фактори, що можуть спровокувати настання дефолту. Отже, модель потребує індивідуального підходу до кожного боржника та виломлення лише суттєвих факторів (деякими факторами можна знехтувати) .

$$p_i(x) = p_{e(i)} \left(\sum_{k=1}^k x_k w_{ik} \right) \quad (1)$$

Наступним етапом оцінки портфельного кредитного ризику є побудова функції, що прогнозує безумовну ймовірність дефолту для класу позичальника. Зменшення факторів навантаження провокує вірогідність настання дефолту. Зменшення ризикоутворюючих факторів зменшує імовірність банкрутства.

$$F_i(z|x) = (1 - p_i(x) + p_i(x)z) = (1 + p_i(x)(z - 1)) \quad (2)$$

Замість розрахунку розподілу за ймовірністю дефолту позичальника, CreditRisk + обчислює безпосередньо можливість дефолту по кредитному портфелю в цілому («Probability of Default» - PGF) для дефолтів.

$$F(z|x) = \prod_i F_i(z|x) \approx \prod_i \exp(p_i(x)(z - 1)) = \exp(\mu(x)(z - 1)) \quad (3)$$

Останнім кроком у CreditRisk + є отримання функції збитків $g(z)$ зважених за ступенем ризику.

$$g(z|x) = \prod_i g_i(z|x) = \exp\left(\sum_{k=1}^k x_k \sum_i p_{e(i)} w_{ik} (z^{v(i)} - 1)\right) \quad (4)$$

Особливості моделі CreditRisk+ дозволяють припустити, що вона найбільш притаманна для обчислення загального рівня втрат і менш точна в аналізі причин, які викликають ці втрати [4]. У той же час простота застосування, мінімум вимог до вхідної інформації, швидкість аналітичних розрахунків роблять модель CreditRisk+ привабливим інструментом для практичного вимірювання банківського кредитного ризику.

Список використаних джерел

1. Вітлінський В. В. Кредитний ризик комерційного банку [Текст] : навч. посіб. / В. В. Вітлінський, О. В. Пернарівський. Я. С. Наконечний, Г. І. Великоіваненко. – К. : Т-во “Знання”, КОО, 2000. – 251 с.
2. Криклій А. О. Управління кредитним ризиком банку: монографія [Текст] / О. А. Криклій, Н. Г. Маслак. – Суми: ДВНЗ „УАБС НБУ”, 2008. – 86 с.
3. Малахова О. Напрями оптимізації роботи банків щодо управління кредитним ризиком [Текст] / О. Малахова // Світ фінансів. – 2008. – № 2. – С. 101 – 112.
4. Carey, M., 1998. Credit risk in private debt portfolios. *Journal of Finance* 10 (10), 56-61.
5. Credit Suisse Financial Products, 1997. *CreditRisk.: A CreditRisk Management Framework*, London.

Козирев, В.А. Шляхи удосконалення управління портфельним кредитним ризиком [Текст] / В.А. Козирев, наук. кер. О.В. Крухмаль / Економіка ХХІ століття: сучасні тенденції та перспективи розвитку : матеріали наукової Інтернет-конференції (20 грудня 2011 р.). - Ірпінь : Державна податкова адміністрація України ; Національний університет державної податкової служби України ; 2011. – С. 282-284.